

MILJØGODKENDELSE

af
kvægbruget beliggende
Kvongvej 51,
6830 Nr Nebel

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt 15. juli 2019

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 56712-19

Sagsnr. 19-3713

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	7
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	8
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE.....	8
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	8
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	8
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG.....	8
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.6	LUGT.....	9
4.7	STØJ OG VIBRATIONER.....	9
4.8	STØV.....	10
4.9	SKADEDYR.....	10
4.10	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	10
4.11	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	10
4.12	LYS.....	10
4.13	EGENKONTROL.....	10
4.14	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	10
4.15	UHELD OG RISICI.....	10
4.16	OPHØR.....	10
5	KLAGEVEJLEDNING	11
6	OFFENTLIGGØRELSE	12
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	13
7.1	BELIGGENHED.....	13
7.2	AFSTANDSKRAV.....	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	15
7.4	SAMDRIFT.....	17
7.5	BIAKTIVITETER.....	17
7.6	INDRETNING.....	17
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE.....	17
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	18
7.9	AFFALD.....	18
7.10	OPLAG OG HÅNDTERING AF OLIE, KEMIKALIER OG MEDICIN.....	18
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	18
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	19
7.13	LUGT.....	20
7.14	STØJ OG RYSTELSER.....	21
7.15	STØV.....	21
7.16	SKADEDYR.....	21
7.17	DØDE DYR.....	22
7.18	LYS.....	22
7.19	TRANSPORTER, SAMT TIL- OG FRAKØRSEL.....	22
7.20	SPILDEVAND.....	22
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	22

7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	22
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	26
7.24	BAT – AMMONIAK	28
7.25	SAMLET BAT-VURDERING	29
8	EGENKONTROL.....	30
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTIONEN	30
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	30
11	NABO- / PARTSHØRING	30
12	SAMLET VURDERING	30
BILAG 1	– MILJØKONSEKVENSRAPPORT.....	31

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 28. marts til den 15. april 2019. (Idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget nogen henvendelser angående udvidelsen i idéfasen efter offentlig annoncering.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 30 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Søren Poulsen, Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel, tlf. 2927 5551, spoulsen51@live.dk
Kontaktperson:	Samme som ejer
Husdyrbrugets navn og adresse:	Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel
Ejerlav og matrikel nr.:	1a m.fl. Sædding By, Nr. Nebel
Virksomhedens art:	Malkekvægbrug
Ejendomsnummer:	5730096078
CHR-nummer:	45540
CVR-nummer:	17734490
Konsulent:	Anita Hingstman Rasmussen, SAGRO, ahi@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 209239, version 2, indsendt den 29. maj 2019
Udkast i nabohøring:	11. juni 2019
Godkendelsesdato:	15. juli 2019

2.2 Baggrund og historik

19. juli 2005 afgjorde Ribe Amt i en VVM-screening at besætningen på Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel kunne udvides til 165 årskøer og 160 årsopdræt af stor race, svarene til 249,2 dyreenheder. Dette er den nuværende produktionstilladelse.

Søren Poulsen har nu søgt om miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om at udvide produktionen på Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 11. marts 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Ophører udnyttelse af miljøgodkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.1 Beskrivelse af projektet

Søren Poulsen ønsker at udvide sin kvægproduktion. Udvidelsen sker i eksisterende stalde samt ved etablering af en ny ungdyrstald på ca. 2.300 m² (27 x 85 m) Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i de eksisterende stalde.

Der har ind til nu været godkendelse til et dyrehold bestående af 165 køer og 160 opdræt, tung race.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1 i den miljøtekniske redegørelse og beliggende, som det fremgår af figur 2 i den vedhæftede miljøkonsekvensrapport, se bilag 1.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 2 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse (afsnit 7), og i miljøkonsekvensrapporten (Bilag 1).
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal af landskabshensyn etableres en afskærmende beplantning, som det fremgår af figur 3 i den miljøtekniske redegørelse.

Beplantningen skal bestå af flere forskellige arter af både buske og træer som sikrer en god biodiversitet.

Plantebæltet skal bestå af minimum 3 rækker for at sikre at det er visuelt tæt.

Der skal sikres at der er plads mellem stald og beplantning således at der er mulighed for arbejdskørsel langs bygningen – uden at det beskadiger beplantningen.

Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter og må ikke fremgå af Miljø- og Fødevareministeriets liste og uønskede arter: <https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/>

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

Fast drænet gulv i ny stald

- a. I ny stald skal der som det fremgår af ansøgningen i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber eller alternativt et andet gulv med en dokumenteret ammoniakfordampning svarende til dette.
- b. Hvis det faste drænedede gulv er støbt på stedet skal det være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- c. Gulvet skal være udført med ajleafløb. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal.
- d. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer.
- e. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".

- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.10 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra bygning 3 og 7 skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Inden der udledes tagvand fra den nye staldbygning, skal der enten foreligge en udledningstilladelse, som omfatter alt tagvand fra husdyrbruget eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til udvidelsen af det samlede tagareal, det vil sige mindst 2.300 m².

4.11 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.12 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.13 Egenkontrol

Skrabere på fast drænet gulv i ny stald

- a. Enhver form for driftsstop af skraberne skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 1 uge.
- b. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.14 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.15 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.16 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 12. august 2019 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 15. juli 2019.

På Varde Kommunes vegne den 15. juli 2019

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Anita Hingstman Rasmussen, SAGRO, e-mail: ahi@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

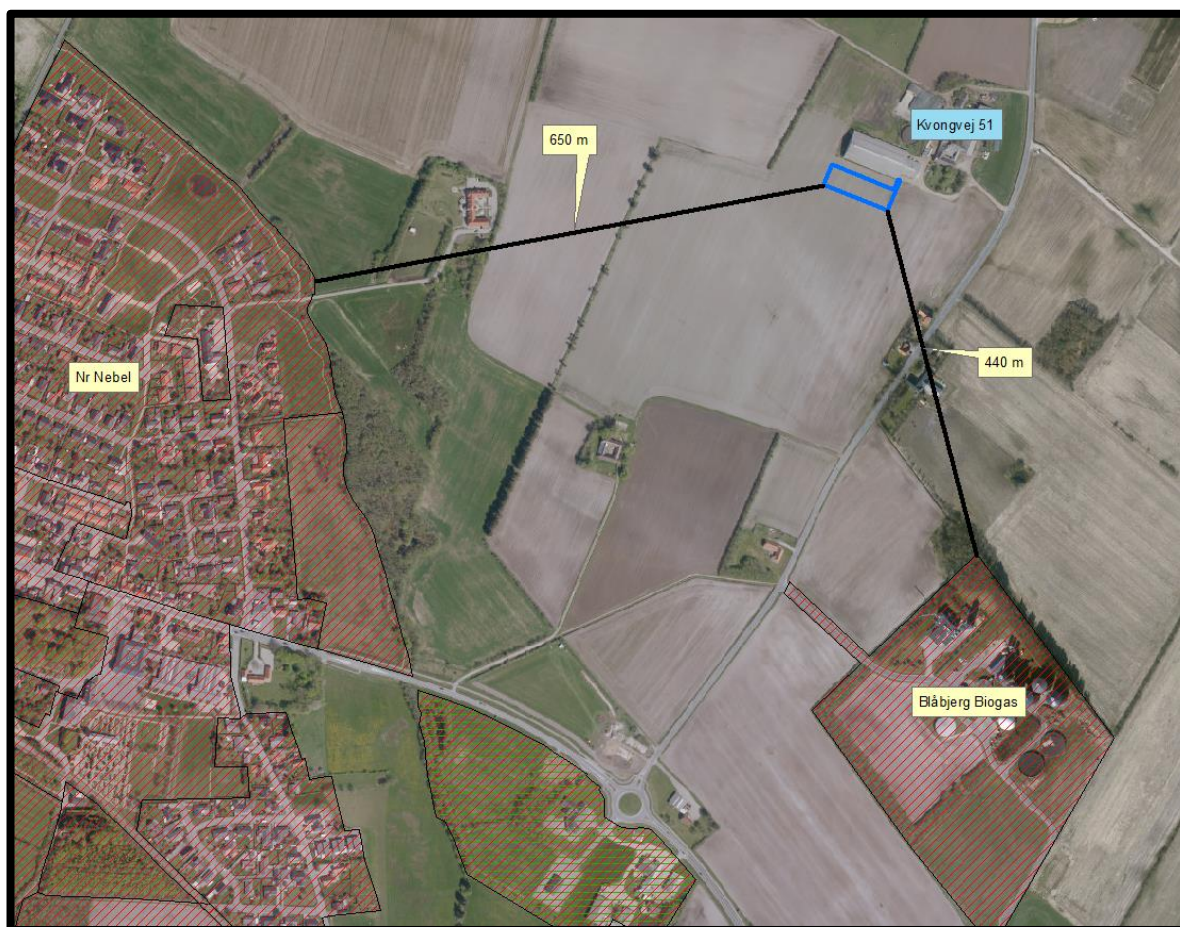
Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Kvongvej 51, 6830 Nr Nebel, ca. 650 m nordøst for Nr Nebel, se figur 1.

Nærmeste byzone er et område ved Blåbjerg Biogas, ca. 440 m syd for husdyrbruget, se figur 1.

Der er ingen samlet bebyggelse nærmere end Nr Nebel.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Kvongvej 41 er beliggende ca. 125 m syd for husdyrbruget, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Kvongvej 30, 31, 34 og 40, samt Teglværksvej 11, se figur 2.

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Beboelse på samme ejendom

Afstandskravet på 15 m til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt, når det gælder bygning 3, figur 1 i miljøkonsekvensrapporten, som er en plads til kalvehytter. Da der er tale om en ældre eksisterende plads, vurderer Varde Kommune at det ikke er relevant at dispensere fra afstandskravet i denne miljøgodkendelse.

Naboskel

Afstandskravet på 30 m til naboskel er ikke overholdt, når det gælder bygning 7, som er plansiloer til ensilage. Da der er tale om eksisterende siloer, som der er givet byggetilladelse til i 2008, vurderer Varde Kommune at det ikke er relevant at dispensere fra afstandskravet i denne miljøgodkendelse.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddige ligger i nærheden af husdyrbruget.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Ansøger oplyser at den nye stald opføres 15 m syd for den eksisterende løsdriftsstald og i samme materialer som denne. Det vil sige at siderne etableres med røde mursten i ca. 1 meters højde, med grå/hvide gardiner over. Gavlene blive lavet i røde mursten og med gavltrekanter i grå stålplader.

Varde Kommunes landskabsvurdering

Lokaliteten for stalden er beliggende i delvis overgangslandskab og landbrugslandskab. Den nye stald vil ligge ud mod det åbne land og vil være synlig i overgangslandskabet sydøst for ejendommen. Der er undersøgt andre muligheder for placering ved ejendommen, men af hensyn til ejendommen drift er dette den bedst egnede placering.

Der er oplyst at stalden vil blive opført i de samme materialer som den eksisterende stald, hvilket også ses som mest hensigtsmæssigt i forhold til den ydre fremtræden i landskabet.

Varde Kommune kan i forhold til landskabet godkende placeringen dog ved at der stilles vilkår om beplantning for af afskærme bygningens dominans i landskabet på den aktuelle lokalitet.

Der stilles følgende vilkår:

- Der skal plantes et visuelt tæt læhegnsbeplantning langs hele staldens længde mod syd.

- Mod vest skal den nærme sig den eksisterende beplantning som går nord/syd dog med mulighed for at have en gennemkørsel for landbrugsmaskiner.
- Beplantningen skal bestå af flere forskellige arter af både buske og træer som sikrer en god biodiversitet.
- Plantebæltet skal bestå af minimum 3 rækker for at sikre at det er visuelt tæt.
- Der skal sikre at der er plads mellem stald og beplantning således at der er mulighed for arbejdskørsel langs bygningen – uden at det beskadiger beplantningen.
- Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter og må ikke fremgå af Miljø- og Fødevareministeriets liste og uønskede arter: <https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/>

Der kan søges inspiration her:

https://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr_13.pdf

Figur 3. Vilkår om beplantning af landskabshensyn

Varde Kommune vurderer at

- nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Ansøger ejer også Teglværksvej 11, men oplyser, at der ikke er samdrift mellem de to ejendomme.

7.5 Biaktiviteter

Ansøger oplyser, at der ingen biaktiviteter er på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over - og anvendelse af husdyrbrugets bygninger fremgår af side 5-8 i den vedhæftede miljøkonsekvensrapport, se bilag 1.

Det vides ikke med sikkerhed, hvornår byggeri af ny stald til kvier bliver udført.

Drivgang

Der kommer til at være en drivgang mellem den eksisterende og den nye stald. Arealet er i ansøgningen angivet som produktionsareal.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

Ansøger har redegjort for indretning og drift af husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, produktionsareal, staldsystemer og dyretyper på side 5-6 i den vedhæftede miljøkonsekvensrapport, se bilag 1.

I tabel 1 ses størrelsen på produktionsarealerne og gødningsoverfladerne for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Sengestald med spalter	Alle kvæg	1.650	1.650	1.790
1	Dybstrøelse	Alle kvæg	90	90	90
2	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	Alle kvæg	0	0	1.600
2	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	300
2	Sengestald med fast gulv uden dræn	Alle kvæg	0	0	45
3	Dybstrøelse	Alle kvæg	323	323	323
4	Bindestald med riste	Alle kvæg	100	100	100
4	Sengestald med spalter	Alle kvæg	90	90	90
10	Bindestald med riste		288	288	0
I alt			2.541	2.541	4.338
5	Gyllebeholder	Flydende	405	405	405
6	Gyllebeholder	Flydende	198	198	198
7	Mødding	Fast	200	200	200
I alt			803	803	803

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Skitse over beliggenheden af produktionsarealerne fremgår af side 9 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Produktionsarealernes størrelse for 8 år siden og i nudriften blev godkendt i VVM-screeningen fra 2005.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har redegjort for forbrug af vand og energi på side 25-26 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Affald

Ansøger har redegjort for affald på side 24-25 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag og håndtering af olie, kemikalier og medicin

Ansøger har redegjort for opbevaring af olie, kemikalier og medicin på side 24 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at olie, kemikalier og medicin opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Ansøger har redegjort for produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning på side 11-12 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger ved overholdelse af den gældende lovgivning og de stillede vilkår opbevarer og håndterer husdyrgødning miljømæssigt forsvarligt.

De to beholdere på Kvongvej 51 og beholderen på Teglværksvej 11 er sidst kontrolleret i 2008. Ansøger har lovet at anmode om beholderkontrol for alle 3 beholdere snarest.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Ensilage opbevares for størstedelens vedkommende i de eksisterende ensilageplansiloer. Der kan også forekomme enkelte markstakke med ensilage.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 508 meter, samlet bebyggelse 342 meter og enkeltbolig 117 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 2.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kvongvej 41	0	FMK	117,8	117,8	184,3	Ja
 Lydumvej 59	0	NY	346,6	346,6	3074,3	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	513,2	513,2	711,8	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	513,2	513,2	749,7	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	513,2	487,5	857,9	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	513,2	487,5	831,5	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	513,2	487,5	834,4	Ja
 Sædding By, Nr. Nebel	0	NY	513,2	487,5	491,5	Ja

Tabel 2. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 2 anderledes end i figur 1 og 2.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger har redegjort for støj og rystelser på side 19-20 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune stiller derfor generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

7.15 Støv

Ansøger har redegjort for støv på side 20 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger har redegjort for skadedyr på side 20 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1. oplyser følgende:

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger har redegjort for døde dyr på side 25 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger har redegjort for lys på side 10 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Transporter, samt til- og frakørsel

Ansøger har redegjort for transport, samt til- og frakørsel på side 20-22 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transport og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold på side 9-10 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune stiller vilkår om at

- Overfladevand fra bygning 3 og 7 skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- Inden der udledes tagvand fra den nye staldbygning, skal der enten foreligge en udledningstilladelse, som omfatter alt tagvand fra husdyrbruget eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til udvidelsen af det samlede tagareal, det vil sige mindst 2.300 m².

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og de stillede vilkår, at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger har redegjort for driftsforstyrrelser og uheld på side 22-23 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at

ammoniakfordampningen fra både 8-årsdriften og nudriften er 3.140 kg kvælstof pr. år, og i ansøgt drift 4.712 kg kvælstof pr. år, se figur 4.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4398,3	313,4	4711,7
Nudrift	2827,0	313,4	3140,4
8 års-drift	2827,0	313,4	3140,4

Figur 4. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.571 kg kvælstof pr. år både i forhold til 8 års driften og nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

- Der etableres fast drænet gulv med ajlefløb på 1.600 m² i ny stald.

Tiltaget stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 4,1 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 62: Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen, se figur 5.

Figur 5. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområde.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 6.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 5,6 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 5.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 2180 *Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter*, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 6.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 5 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 5.

Det drejer sig om en § 3-beskyttet hede.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til nudriften og 8 årsdriften, se tabel 6.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 6 og tabel 3 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 6. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Eng	Nej
2	Eng	Nej
3	Eng	Nej
4	Eng	Nej
5	Eng	Nej

Tabel 3. § 3 områder indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 4.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 4. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015	2016
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3	13,9

Tabel 5. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen heder, moser eller overdrev, se figur 6 og tabel 3.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 6, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kg N/ha	Nudrift, kg N/ha	Ansøgt, kg N/ha
Natura 2000	Ikke	4.100	> 30	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Særlig	5.600	5-10	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Særlig	5.000	5-10	L	S	0,0	0,0	0,0
1	Ukendt	440	Ukendt	L	Bn	0,5	0,5	0,8
4	Ukendt	650	Ukendt	L	Bn	0,1	0,1	0,2

Tabel 6. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Beregningerne viser, at der ikke til noget § 3-område bliver tale om merdepositioner, som overstiger 0,3 kg N/ha.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 10 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 enge, se figur 6 og tabel 3. Engene er C-værdisatte og C-målsatte. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil

medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 9,7 km syd for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

EU-kommissionen har i 2017 vedtaget bindende BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin (IE-brug).

Miljøstyrelsen har meldt ud, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende lovgivning her i Danmark, og at kommunerne derfor ikke selv skal anvende BAT-konklusionerne, men i stedet anvende de regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- EU-kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet: Ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 7.

Antal m ² og staldsystem/lager	BAT-krav (Kg NH ₃ -N/m ²)	Korrigeret BAT-krav Kg NH ₃ -N/m ²	Total kg NH ₃ -N for produktions-arealet
Bygning 1 (eksisterende stald) 1.790 m ² sengestald m. spalter	1,16		2.076
Bygning 1 (eksisterende stald) 90 m ² dybstrøelse	0,84		76
Bygning 2 (ny stald) 1.600 m ² fast gulv med dræn	0,89		1.424
Bygning 2 (ny stald) 300 m ² dybstrøelse	0,84		252
Bygning 2 (ny stald) (drivgang) 45 m ² fast gulv uden dræn	0,89		40
Bygning 3 (eksisterende stald) 323 m ² dybstrøelse	0,84		271
Bygning 4 (eksisterende stald) 100 m ² bindestald med riste	1,19		119
Bygning 4 (eksisterende stald) 90 m ² sengestald m spalter	1,16		104
405 m ² gyllebeholder	0,4		162
198 m ² gyllebeholder	0,4		79
200 m ² møddingsplads	0,36		72
Total BAT-Krav for husdyrbruget			4.675
Husdyrbrugets beregnede ammoniakemission			4.712
BAT-kravet er overholdt med			- 36

Tabel 7. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 4.675 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 4.712 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 36 kg NH₃-N højere end BAT-kravet.

Afvigelsen skyldes, at der ikke etableres fast gulv med dræn og skrabning hver anden time på den nye drivgang mellem staldene på 45 m². Varde Kommune vurderer, at det ikke er økonomisk proportionalt at etablere drænet gulv på drivgangen, og at afvigelsen på 36 kg NH₃-N er bagatelagtig.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

BAT-niveauet er opnået ved at

- Der etableres fast drænet gulv med ajlefløb på 1.600 m² i ny stald.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i det foregående punkt, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøger har redegjort for egenkontrol på side 23 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune vurderer at redegørelsen er tilstrækkelig.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktionen

Varde Kommune stiller vilkår om, at ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

10 Alternative muligheder

Ansøger har redegjort for alternative løsninger på side 27 i miljøkonsekvensrapporten, se bilag 1.

Varde Kommune vurderer at redegørelsen er tilstrækkelig.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 489 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 11. juni til den 12. juli 2019.

I forbindelse med nabohøringen er der fra ejer af Teglværksvej 21 udtrykt ønske om at der ikke ledes tagvand fra ny stald ud i eksisterende rør, som løber gennem areal tilhørende Teglværksvej 21, inden der er indgået en aftale, og røret er blevet omlagt eller lignende, så det kan klare den forøgede vandmængde.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapport for Kvongvej 51

Søren Poulsen

Kvongvej 51
6830 Nørre Nebel

Udarbejdet den 8. marts 2019
Af miljørådgiver Anita Hingstman Rasmussen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	5
.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	5
Biaktiviteter	5
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Afløbsforhold	9
Lys	10
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	11
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	11
Beliggenhed	12
Planforhold	12
Landskab.....	12
Afstandskrav	13
Naturområder.....	14
Ammoniakemission	14
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	15
Kategori 1-natur	15
Kategori 2-natur	15
§ 3 områder	15
Kategori 3-natur	16
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	16
National beskyttelse af arter af planter og dyr	17
Biodiversitet – Den danske Rødliste	17
Lugt	17
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	18
Støj.....	19
Rystelser	20
Støv	20

Fluer og skadedyr	20
Til- og frakørsels forhold.....	20
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	22
Egenkontrol	23
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	23
Grundvand	23
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	24
Affald	24
Døde dyr	25
Vand.....	25
Energi.....	25
BAT (ammoniak)	26
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	26
Alternative løsninger	27
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	27

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Kvongvej 51, 6830 Nørre Nebel, beliggende i Varde Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1467 af 06/12/2018 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Søren Poulsen ønsker at udvide sin kvægproduktion på Kvongvej 51, 6830 Nørre Nebel. Udvidelsen sker i eksisterende stalde samt ved etablering af en ny ungdyrstald på ca. 2.300 m³. Der sker ingen ændringer i de eksisterende stalde.

Der er indsendt en ansøgning i husdyrgodkendelse.dk skema nr. 209.239.

Ansøger ønsker med denne ansøgning at udnytte muligheden for at få størst mulig fleksibilitet i forhold til antal dyr og dyretypen (kalv, kvie, ko).

Produktionsarealet er fremkommet ved hjælp af byggetegninger suppleret med opmåling.

Ejendommens nuværende tilladte produktion er fastlagt i en VVM-screening fra 2005, hvor det tilladte dyrehold er angivet til 165 køer, tung race, 34 kalve (0-6 mdr.) og 126 kvier (6-28 mdr.).

Med det ansøgte projekt udvides produktionsarealet fra 2.541 m² til 4.293 m². Udvidelsen omfatter den nye ungdyrstald samt at nakkebomsarealet i den eksisterende løsdriftsstald (bygning 1) er medtaget i ansøgt drift.

Byggeriet opføres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger, og vurderes ikke at have en negativ indvirkning på landskabet.

Afstandskravene i §§ 6 og 8 i Husdyrbrugloven er overholdt.

Kravene til ammoniakdeposition til de nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Ejendommens drift vurderes ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Lugtberegningen viser at lugtgenekriteriet til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Det ansøgte projekt overholder BAT-emissionsgrænseværdierne.

Basisoplysninger

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	17734490	Konsulent Cvr	
Husdyrbrugets navn	Kvongvej 51 v. Søren Poulsen	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO
Beliggenhedsadresse	Kvongvej 51	Konsulentnavn	Anita Hingstman Rasmussen
Postnummer	6830	Konsulentadresse	John Tranumsvej 25
By	Nørre Nebel	Konsulentpostnummer	6705
Ansøger		Konsulentby	Esbjerg Ø
Ansøgersnavn	Søren Poulsen	Konsulenttelefon	76602193
Ansøgeradresse	Kvongvej 51	Konsulent-email	ahi@sagro.dk
Ansøgerpostnummer	6830	Ejendom	
Ansøgerby	Nørre Nebel	Ejendomsnummer	5730096078
Ansøgeretelefon	29275551	CHR numre	

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Der er ikke samdrift med andre ejendomme. Der ansøges derfor udelukkende om en miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Kvongvej 51, 6830 Nørre Nebel.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, produktionsareal, staldsystemer og dyretyper. På figur 1 fremgår de fremtidige driftsbygninger.

I forbindelse med det ansøgte projekt ønskes der opført en ny stald på ca. 2.300 m² i tilknytning til den eksisterende løsdriftsstald.

Der sker ingen ændringer i de eksisterende produktionsarealer. Nakkebomsarealet indgår dog i produktionsarealet i ansøgt drift. Det betyder udelukkende, at sengens størrelse kan reguleres efter størrelsen på dyrene, uden at det kræver en ny miljøgodkendelse. Det betyder derved ikke, at arealet hvor der rent faktisk går dyr bliver større.

Ejendommens fremtidige gødningslagre er angivet i tabel 2. Til opbevaring af fast husdyrgødning anvendes et område af plansiloerne, typisk det sydøstlige hjørne. Der er angivet en gødningsandel på 200 m². Derudover anvendes der markstakke, hvis dybstrøelsen har opnået en tilstrækkelig kompostlignende tilstand til at blive kørt ud i marken. Markstakkerne etableres i henhold til den gældende lovgivning.

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
1. Løsdriftsstald	3110	Naturlig ventilation	6 m	(#149932) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) (#149768) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0 0	1790 90
3. Kalvehytter	323	Naturlig ventilation	3 m	(#149767) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	323
4. Ældre stald	495	Mekanisk ventilation	3 m	(#148741) Flexgruppe: Alle kvæg; Bindestald med riste (#148739) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0 0	100 90
2. Ny stald	2295	Naturlig ventilation	6 m	(#157947) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#154433) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0 0	300 1600
Sum						4293

Tabel 1. Oversigt over produktionsareal.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
5. Gyllebeholder	Flydende				405
6. Gyllebeholder	Flydende				198
Mødding	Fast				2213

Gødningsandele			
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)
Ansøgt drift			
Mødding	Kvæg, heste, får og geder		200

Tabel 2. Husdyrbrugets gødningslagre

Produktionsarealet er i denne ansøgning fremkommet vha. byggetegninger suppleret med opmåling af nakkebomsarealet og den ældre staldbygning. Nakkebomsarealet er fratrukket i nudrift og 8 års driften. I ansøgt drift er de medtaget for at give ansøger størst mulig fleksibilitet.

I 8 års driften indgår nogle ældre stalde, som på ansøgningstidspunktet er revet ned. Det har derfor ikke været muligt at måle produktionsarealet op, og der forefindes ikke byggetegninger. Produktionsarealet er derfor fastlagt efter bedste skøn. Antal m² pr. ko/ungdyr er baseret på de m² der er anvendt i baggrundmaterialet for den nye husdyrregulering, rapporten *"Fra produktionsbaseret til arealbaseret emissionsberegning, del 2: Emissionsfaktorer"*. Her angives bredden af båse til 1,2 m og længden af båse inkl. grebning/rist til 2,4 m². Dvs. 2,88 m² pr. ko/kvie.

Dyretypen er angivet som flexgruppen "alle kvæg", hvilket betyder at der frit kan skiftes mellem malkekøer, kvier stude, kalve, ammekøer og slagtekalve indenfor de enkelte staldafsnit.

Figur 2 angiver en skitse over produktionsarealet.

Nedenfor følger en gennemgang af de enkelte bygningers anvendelse ved den fremtidige drift:

- Bygning 1 Løsdriftsstald indrettet som sengestald med spalter. Derudover er der dybstrøelsesbøks i det sydøstlige hjørne. Der malkes i malkekarussel. Produktionsarealet er angivet til **1.790 m² sengestald med spalter og 90 m² dybstrøelse**. Der sker ingen ændringer. Stalden er med naturlig ventilation.
- Bygning 2 Ny løsdriftsstald på ca. 27 x 85 m, placeret syd for den eksisterende løsdriftsstald med en afstand på 15 m i mellem staldene. Stalden opføres i samme materialer som bygning 1. Der etableres en drivgang i mellem de to stalde. Produktionsarealet er angivet til **300 m² dybstrøelse og 1.600 m² fast drænet gulv**, svarende til et produktionsareal på ca. 83 % af bygningens areal. Det er kun foderbordet der er trukket fra. Produktionsarealet vil reelt blive mindre, men det skyldes at staldens indretning på nuværende tidspunkt ikke er endeligt fastlagt. Stalden bliver med naturlig ventilation.
- Bygning 3 Befæstet areal til kalvehytter. Produktionsarealet er angivet til **323 m² dybstrøelse**.
- Bygning 4 Ældre staldbygning der er indrettet med bindestald med riste og sengestald med spalter. Produktionsarealet er angivet til **100 m² bindestald med riste og 90 m² sengestald med spalter**. Der sker ingen ændringer. Stalden er med mekanisk ventilation.
- Bygning 5 Gyllebeholder på 1.600 m³. Der anvendes et naturligt flydelag.
- Bygning 6 Gyllebeholder på 600 m³. Der anvendes et naturligt flydelag. Overfladevand fra plansiloerne ledes hertil.
- Bygning 7 Plansiloer.
- Bygning 8 Halmlade.
- Bygning 9 Maskinhus.
- Bygning 10 Ældre driftsbygninger der er revet ned. Bygningerne indgår med et produktionsareal i 8 års driften.
- Bygning 11 Stuehus.

Figur 1. Situationsplan.

Figur 2. Skitse over produktionsarealet.

Afløbsforhold

Afløbsforholdene fra de eksisterende driftsbygninger er uændrede.

Sanitært spildevand fra den eksisterende løsdriftsstald (bygning 1) ledes til trixtank.

Overfladevand fra plansiloerne og møddingspladsen ledes til gyllebeholder (bygning 6).

Tagvandet fra stuehuset (bygning 11), Den ældre stald (bygning 4) og maskinhuset ledes til Sædding bæk. Tagvandet fra løsdriftsstalden (bygning 1) ledes til dræn og videre til Bolkjær Bæk, vest for ejendommen. Det er på nuværende tidspunkt ikke afklaret, om tagvandet fra den nye stald skal ledes til dræn eller ned-sivning. I forbindelse med ansøgningen om byggetilladelse vil de nødvendige tilladelser blive indhentet.

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Figur 3. Afløbsplan

Lys

Der er udendørsbelysning på den østlige gavl af løsdriftsstalden (bygning 1), som tændes manuelt. Derudover er der lys med sensor på den vestlige gavl af stuehuset, der lyser over mod kalvepladsen.

Der bliver monteret udendørsbelysning med sensor på den østlige gavl af den nye stald.

Løsdriftsstalden er åben i siderne og med gardiner. Derudover er der lysplader i taget og i kip. Den nye stald bliver etableret på samme måde.

I staldene anvendes der dæmpet belysning om natten.

Ejendommens belysningsforhold vurderes ikke at udgøre en gene for omgivelserne, da der anvendes dæmpet belysning om natten, og øvrigt udendørsbelysning anvendes kun når det er nødvendigt i forbindelse med arbejdet.

Figur 4. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler i forbindelse med det ansøgte projekt.

Der opføres en ny løsdriftstald på ca. 27 x 85 m. Stalden etableres syd for den eksisterende løsdriftstald med en afstand på 15 m. Der etableres en drivgang i mellem de to stalde.

Da byggeriet sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger, vil ejendommen fortsat fremstå som en samlet enhed, og vil ikke virke skæmmende i landskabet. Der anvendes de samme materialer som ved det eksisterende byggeri. Siderne etableres med røde mursten i ca. 1 meters højde, med grå/hvide gardiner over. Gavlene bliver lavet i røde mursten og med gavltrekanter i grå stålplader.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Tabel 3 angiver husdyrbrugets fremtidige opbevaringslagre.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)
Gylletank (bygning 5)	1.600	1.600
Gylletank (bygning 6)	600	600
Gyllekanaler	800	1.000
Teglværksvej 11	1.500	1.500

Lejet beholder, Kvongvej 140	1.500	1.500
Lejet beholder, Kvongvej 140	900	900
Lejet beholder, Tarmvej 189	600	600
Lejet beholder, Tarmvej 180a (ledig kapacitet)	400	400
I alt	7.900	8.100

Table 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Der sker en tilledning af overfladevand fra møddingspladsen og plansiloerne til gyllebeholderen på 600 m³.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Der vil til en hver tid være en kapacitet på minimum 9 måneder for den flydende husdyrgødning.

Der opbevares også husdyrgødning på ansøgers anden ejendom, Teglværksvej 11, samt i lejede beholdere på Kvongvej 140, Tarmvej 189 og Tarmvej 180a.

Dybstrøelse opbevares enten i en tom plansilo eller det tilstødende befæstede areal. Der er regnet med en gødningsandel på 200 m². Derudover opbevares der dybstrøelse i markstakke, når det har opnået en tilstrækkelig kompostlignende tilstand. Markstakkene etableres i henhold til de gældende regler.

Det vurderes at der er en tilstrækkelig opbevaringskapacitet på Kvongvej 51.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Kvongvej 41, som ligger ca. 127 m sydøst for anlægget, målt fra hjørnet af den nye stald. Den nærmeste samlede bebyggelse er Lydum, som ligger ca. 2,9 km nordøst for anlægget. Nærmeste område der har status som byzone i kommuneplanen er kommuneplanramme 15.10.T02, biogasanlæg, fjernvarme m.m., som ligger ca. 438 m sydøst for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.

Husdyrbruget ligger indenfor:

Særlig værdifuldt landbrugsområde
 Skovrejsningsområde
 Bevaringsværdigt landskab

Husdyrbruget ligger ikke indenfor:

Lavbundsområde
Naturbeskyttelsesområde
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer
Kulturhistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø
Større sammenhængende landskab
Område for store husdyrbrug
Specifikke geologiske bevaringsværdier
Kystnærhedszone
Strandbeskyttelseslinje
Kirkebyggelinje
Skovbyggelinje
Åbeskyttelseslinje
Søbeskyttelseslinje
Beskyttede sten- og jorddiger
Fredede områder
Fortidsminde beskyttelseszone
Habitatområde
Råstofområder
Boringsnære beskyttelsesområder
Område med særlig drikkevandsinteresse
Nitratfølsomt indvindingsområde
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde
Jordforurening V1
Jordforurening V2

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Skovrejsningsområder er de områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantningen er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder at der kan opføres byggeri der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Ejendommen ligger delvist indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk.

I forbindelse med det ansøgte projekt opføres der en ny ungdyrstald på ca. 27 x 85 m. Stalden etableres syd for de eksisterende driftsbygninger, med en afstand på 15 m til den eksisterende løsdriftsstald. Den nye stald etableres i de samme materialer som den eksisterende stald. Dvs. at siderne etableres med røde mursten i ca. 1 meters højde, med grå/hvide gardiner over. Gavlene bliver lavet i røde mursten og med gavltrekanter i grå stålplader. Da den nye stald etableres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger, og i samme materialer, vil ejendommen fortsat fremstå som en harmonisk og samlet enhed, og vil ikke virke skæmmende i landskabet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Alle ovennævnte afstandskrav er overholdt, da anlægget ligger i en afstand større eller lig med de ovenstående krav. Med baggrund i ovenstående redegørelse vurderes det ansøgte projekt ikke at medføre væsentlige gener fra ejendommen, og det vurderes heller ikke at ændringerne vil have en negativ indvirkning på de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 4.636,1 kg NH₃-N/år.

Kildehøjde for ammoniakfordampningen kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til bygning 1 og 2 valgt 6 m og til bygning 3 og 4 3 m. Ruheden af oplandet er valgt som *Landbrug* og som *Blandet natur med lav bevoksning* i naturpunkt. På grund af den store afstand til nærmeste kategori 1 natur er der ikke taget højde for om der er kumulation med andre ejendomme.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat. 8 års driften og nudriften er lig med den godkendte produktion i VVM-screening fra 2005.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 5,7 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 72: Blåbjerg Egekrat, Lyngbos Hede og Hennegårds Klitter.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,7 km nordøst for det nærmeste kategori 1 naturområde. Det drejer sig om habitattypen 2.180 skovklit.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 4,9 km sydvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde. Det drejer sig om et hedeområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 5. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Der er ingen kategori 3 natur indenfor 1.000 m fra anlægget, se figur 5.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 4 § 3 beskyttede enge. Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

En søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser at der ikke er fundet bilag IV-arter indenfor 1.000 m fra anlægget.

Det nye byggeri opføres i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger og vil derfor ikke påvirke potentielle levesteder for bilag IV-arter. Derudover forventes den daglige drift på ejendommen ikke at have en negativ effekt på potentielle bilag IV-arter eller deres levesteder. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke er i strid med beskyttelsen af bilag IV-arter.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

En søgning på naturdata.miljoeportal.dk viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Kvongvej 41	0	FMK	117,2	117,2	184,4	Ja
 Lydumvej 59	0	NY	342,7	342,7	3074	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	508,2	508,2	712,1	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	508,2	508,2	750	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	508,2	482,8	858,1	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	508,2	482,8	831,7	Ja
 Nr. Nebel By, Nr. Nebel	0	NY	508,2	482,8	834,6	Ja
 Sædding By, Nr. Nebel	0	NY	508,2	482,8	491,5	Ja

Tabel 4. Lugtgeneberegning.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 5. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 3.074 m og 492 m og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 300 m, som angivet ovenfor. Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

Der forventes ikke særlige støjgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen.

Der kan forekomme støj fra traktor/læssemaskine ved fodring. Der blandes kun foder i dagstimerne.

I bygning 4 anvendes der mekanisk ventilation, mens de øvrige stalde er med naturlig ventilation.

I teknikrummet i bygning 1 er vakuumpumpe og kompressor til malkeanlæg placeret. Derudover er der en kompressor i bygning 9.

Levering og indblæsning af foder foregår af kort varighed.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transport er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transport i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/mejeriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transport og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støv

Der er ingen væsentlige støvgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen.

Der kan opstå støv i forbindelse med strøning af halm, savsmuld ol., men dette er begrænset til inde i selve staldene.

Der kan opstå støv ved levering/ indblæsning af foder. Dette er dog kun af kort varighed og vil ikke være udenfor ejendommens matrikel.

Der kan desuden opstå støv ved transport til og fra ejendommen. Der er ingen nabobeboelser i nærheden af ejendommens indkørsler.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relativt få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

Fluer og skadedyr på ejendommen bekæmpes efter behov.

Til bekæmpelse af fluer anvendes godkendte bekæmpelsesmidler. Der anvendes bl.a. bekæmpelsesmidler i dybstrølsen.

Til bekæmpelse af rotter anvendes den kommunale rottebekæmpelsesordning. Hvis der konstateres et problem med rotter vil firmaet straks blive kontaktet.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler. Det er den sydligste indkørsel der oftest anvendes i forbindelse med driften. Afhentning af mælk foretages bl.a. ad denne indkørsel.

Der laves ikke nye indkørsler i forbindelse med det ansøgte projekt. Der vil i stedet blive lavet en ny intern vej fra den nye stald over mod den eksisterende interne vej til den sydligste indkørsel.

Figur 6. Til- og frakørselsforhold.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår indenfor dagstimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet. Afhentning af mælk følger mejeriets køreplaner og kan forekomme udenfor normal arbejdstid. Afhentning af levende dyr kan ligeledes ske døgnet rundt.

I tabel 6 angives de forventede antal transporter i fremtiden.

Type	Antal/år, før	Antal/år, efter
Afhentning af mælk	183	183
Afhentning af levende dyr	36	40
Afhentning af døde dyr	24	30
Leverance af indkøbt foder	24	24

Grovfoder	230	370
Husdyrgødning	390	485
Levering af brændstof	18	18
Affald	30	30
Transport med halm	3	3
Andet	26	26
I alt	964	1.209

Tabel 6. Antal transporter til og fra ejendommen.

Der afhentes mælk hver anden dag. Afhentningstidspunktet følger mejeriets køreplan og kan ske uden for dagstimerne.

Der forventes at ske en mindre stigning i afhentningen af levende og døde dyr som følge af den øgede besætning. Ligeledes forventes der en stigning i transporter med husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurderes antallet af transporter at stige fra ca. 964 transporter til 1.209 transporter årligt, svarende til en stigning 245 transporter. Dette skyldes hovedsageligt en større grovfoder- og gødningsproduktion på baggrund af at besætningens størrelse øges. Transporter med grovfoder og husdyrgødning er begrænset til kortere afgrænsende perioder i løbet af året.

Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for

eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsvninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Der er dog risiko for at det via grøft kan ledes videre til Sædding bæk. Hvis der sker et udslip af gylle vil gyllen vil blive opdæmmet vha. halmballer eller jord.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Gyllepumpning sker altid under opsyn.
- Gyllebeholderen kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollør.
- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder kontrolleres først om der er plads i gyllebeholderen.
- Der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne.
- Der etableres flydelag på gyllebeholderne umiddelbart efter udbringning af gylle.
- Der føres journal over forbruget af sprøjtemidler.
- Der føres kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Ejendommen ligger ikke i område med særlige drikkevandsinteresser.

Ejendommen ligger desuden ikke indenfor indsatsområder mht. nitrat, indvindingsoplande til almene vandværker og hygiejnezoner for vandværksboringer eller nitratfølsomt indvindingsområde.

Der er ingen boringer i nærheden af driftsbygningerne.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

Der er én dieseltank på ejendommen på 2.500 l fra 2006. Tanken er placeret i maskinhuset (bygning 9), på fast gulv uden afløb. Der er påmonteret en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. forurening ved påfyldning.

Derudover er der en fyringsolietank på 1.200 l fra 1995. Tanken er placeret ved stuehuset.

Spildolie forekommer kun i mindre mængder, og opbevares i tætte beholdere i maskinhuset (bygning 9). Spildolien bortskaffes til en godkendt aftager eller afleveres på den kommunale modtagestation. Normalt udføres service af maskiner ol. af mekaniker som tager spildolie med retur.

Kemikalier

Pesticider opbevares i aflåst skab i stalden (bygning 1). I teknikrummet i bygning 1 opbevares ligeledes rengøringsmidler til malkeanlægget.

Påfyldning af marksprøjte sker på befæstet areal som har afløb til gyllebeholder.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til den kommunale modtagestation.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i bygning 1. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Varde Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Til opbevaring af erhvervsaffald er der opstillet en 10 m³ container. Containeren tømmes efter behov.

Der er normalt ikke "ikke forbrændingseget affald" (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.) på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i maskinhuset. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares på hjørnet af det befæstede areal ved plansiloerne.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding.

Ejendommens vandforbrug er ca. 11.000 m³. Vandforbruget forventes at stige som følge af at der kommer flere dyr på ejendommen. Stigningen i vandforbruget skyldes hovedsageligt forbrug til drikkevand til dyrene.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller drikkekar, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Vandet fra mælkekøleren genanvendes til drikkekarrene.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el, dieselolie og fyringsolie.

Elforbruget anvendes hovedsageligt til malkeanlæg, ventilation og belysning.

Det årlige elforbrug er ca. 130.000 kWh. Elforbruget forventes i fremtiden at stige, som følge af at der kan malkes flere køer, og til belysning, skrabeanlæg mv. i den nye stald.

Ejendommens dieselforbrug er ca. 32.000 l. Dertil kommer forbruget af fyringsolie til stuehuset, som er ca. 3.000 l. Olieforbruget forventes at være uændret.

Det udendørs lys tændes både manuelt og med sensor. Der monteres belysning på gavlen af den nye stald som bliver med sensor.

Systemet til opvarmning af vand til vask af køletank og malkeanlæg justeres, dels så vandet ikke opvarmes mere end nødvendigt, og dels så den opvarmede vandmængde passer til forbruget.

Køleanlægget kontrolleres én gang årligt af et autoriseret firma, hvorved eventuelle finindstillinger foretages, hvilket er energibesparende.

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4323	313	4636
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4323	313	4636
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 7. BAT-beregning.

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau for alle stalde på nær den nye løsdriftstald (bygning 2), hvor BAT-niveauet er fastsat som ny stald.

Der anvendes ikke særlige miljøteknologier til opfyldelse af BAT-kravet.

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres den nye stald i tilknytning til de eksisterende bygninger, og i samme farver og materialer.

- Staldsystemet i den nye stald bliver dybstrøelse og sengestald med en ammoniakfordampning svarende til et fast drænet gulv.
- Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, i det den fremtidssikrer ejendommen og giver den mest optimale løsning i forhold til udnyttelse af de øvrige anlæg, logistik m.m.

Den valgte placering af den nye stald anses for den bedste placering, da det er i tilknytning til den eksisterende løsdriftsstald, hvilket muliggør at etablere en drivgang i mellem de to stalde. Derudover vil ejendommens driftsbygninger fremstå som en samlet helhed, og ikke virke skæmmende i landskabet.

Med denne miljøgodkendelse følger der en fleksibilitet, således at der kan skiftes i antallet og sammensætningen af dyrene/dyretypen. Dermed vil ejendommen både kunne benyttes til kvier, malkekøer, malkekøer med opdræt osv. Dette er med til at fremtidssikre ejendommen.

Det vurderes at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.